

RUTINER FOR VARSLING AV KRITIKKVERDIGE FORHOLD I FISKEBÅT

1. Bakgrunn

Formålet med denne rutinen er å legge til rette for forsvarlig varsling av kritikkverdige forhold i organisasjonen, og forsvarlig oppfølging av varsler.

Rutinen bygger på kravene i arbeidsmiljøloven kap. 2A og er utarbeidet i samarbeid med de ansatte i Fiskebåt og vedtatt av styret i Fiskebåt. Ved eventuell motstrid eller etterfølgende endringer har reglene i arbeidsmiljøloven forrang.

Det er anledning til å varsle anonymt, men man må være klar over at dette kan gjøre det vanskeligere å følge opp saken for Fiskebåt.

2. Hvem kan varsle?

Alle som har et ansettelsesforhold i Fiskebåt har en lovbestemt rett til å varsle om kritikkverdige forhold, jf. arbeidsmiljøloven § 2A-1 (1). Ansatte oppfordres til å varsle slik at ledelsen får kunnskap om kritikkverdige forhold og mulighet til å iverksette tiltak.

Også ikke-ansatte, herunder styremedlemmer og andre tillitsvalgte oppfordres til å varsle om kritikkverdige forhold i Fiskebåt. Håndtering av slike varsler vil følges opp i tråd med denne rutinen og arbeidsmiljølovens regler så langt de passer.

3. Hva er varsling?

Varsling innebærer å si ifra om kritikkverdige forhold på arbeidsplassen. Ytringer om forhold som kun gjelder arbeidstakers eget arbeidsforhold regnes normalt ikke som varsling etter reglene i arbeidsmiljøloven.

Med kritikkverdige forhold menes forhold som er i strid med rettsregler, Fiskebåts etiske retningslinjer eller etiske normer som det er bred tilslutning til i samfunnet, for eksempel forhold som kan innebære:

- fare for liv eller helse
- fare for klima eller miljø
- korrupsjon eller annen økonomisk kriminalitet
- myndighetsmisbruk
- uforsvarlig arbeidsmiljø
- brudd på personopplysningssikkerheten.

Ytringer om forhold som kun gjelder arbeidstakers eget arbeidsforhold regnes ikke som varsling med mindre forholdet også omfatter forhold som nevnt over.

Ved tvil om et forhold omfattes av varslingsregelverket oppfordres det om å ta kontakt med varslingssekretariatet, jf. pkt. 6 nedenfor.

4. Krav til varslingen

Varslingen må være forsvarlig. Det regnes som forsvarlig, dersom arbeidstaker:

- Varsler internt til arbeidsgiver eller en representant for arbeidsgiver
- Varsler i samsvar med Fiskebåts rutiner for varsling
- Varsler i samsvar med varslingsplikt
- Varsler via verneombudet, tillitsvalgt eller advokat

Det regnes også som forsvarlig at arbeidstaker varsler offentlige tilsynsmyndigheter eller en annen offentlig myndighet.

For at varsling eksternt i media eller offentligheten for øvrig skal være forsvarlig forutsettes det at:

- Arbeidstaker er i aktsom god tro om innholdet i varselet,
- varselet gjelder kritikkverdige forhold som har allmenn interesse og
- arbeidstaker først varsler internt, eller har grunn til å tro at intern varsling ikke vil være hensiktsmessig.

5. Vern mot gjengjeldelse

Gjengjeldelse mot arbeidstaker som varsler i samsvar med pkt. 4 ovenfor, er forbudt. Med gjengjeldelse menes enhver ugunstig handling, praksis eller unnløstelse som er en følge av eller en reaksjon på at arbeidstaker har varslet.

6. Fiskebåts varslingssekretariat

Varsling kan skje til tillitsvalgt, verneombud, adm. direktør, nestleder og styreleder i Fiskebåt. Den som mottar et varsel skal umiddelbart bringe dette videre til Fiskebåts varslingssekretariat som består av adm. direktør, styrets nestleder og styreleder.

Dersom varselet fremmes av, eller retter seg mot noen i varslingssekretariatet, eller andre grunner tilsier at noen av personene i varslingssekretariatet ikke bør delta i behandlingen av saken, kan varselet sendes til én av personene i varslingssekretariatet som avgjør hvem som deltar i behandlingen av saken.

Det skal vurderes om hele eller deler av varslingssekretariatet trenger å kjenne varslers identitet og delta i behandlingen. Varslers identitet er i alle tilfeller en fortrolig opplysning.

7. Fiskebåts behandling av varsler

A Mottak av varsling

Fiskebåt oppfordrer om at varsling skjer skriftlig. Dersom varselet mottas muntlig skal innholdet skrives ned og godkjennes av varsleren, med mindre varsleren motsetter seg dette.

B Tilbakemelding til varsler

Varslingssekretariatet, eller personer som blir delegert saken av styreleder, gir avsender av varselet en skriftlig tilbakemelding, med mindre varslingen skjer anonymt.

Når saken er ferdig behandlet skal varsler gis en generell orientering om hvordan saken er fulgt opp fra Fiskebåts side.

C Nærmere om behandlingen

Varslingssekretariatet skal gjøre en konkret vurdering av hvem som skal involveres i den videre behandlingen av saken, og hvilke tiltak som skal iverksettes. Dette avhenger av type sak og hvem varslingen er rettet mot.

Grunnleggende prinsipper om forsvarlig saksbehandling, herunder diskresjon, habilitet, undersøkelses- og dokumentasjonsplikt og kontradiksjon skal følges.

Det skal vurderes om Fiskebåt skal innhente ekstern sakkyndig bistand i saksbehandlingen. I noen tilfeller kan det også være aktuelt med politianmeldelse.

Anonyme varsler skal alltid undersøkes og behandles, men anonymitet kan gjøre det vanskeligere å undersøke saken.

I saker der arbeidsgiver kjenner varslers identitet skal varsler følges opp for å påse at gjengjeldelse ikke forekommer.

Saker skal behandles uten ugrunnet opphold.

D Hensynet til omvarslet

Det skal tas hensyn til rettssikkerhet og personvern for den det varsles om. Normalt vil dette innebære at den eller de det varsles om gis rett til å gjøre seg kjent med et eventuelt skriftlig varsel og tilhørende dokumentasjon, og få anledning til å kommentere påstandene i varselet.

På undersøkelsesstadiet vil identiteten til varsler ikke bli oppgitt til den eller de det varsles om. Det skal gjøres en avveining av om det ut fra personvern hensyn er rimelig å unnta opplysninger fra innsyn, om det er forsvarlig å gjøre det i lys av behovet for å sikre opplysninger i saken og om omvarslet får ivarett sine interesser.

Når saken er ferdig behandlet skal omvarslet orienteres.

8. Avsluttede saker

Avsluttede saker skal arkiveres av varslingssekretariatet i tråd med regelverket for personopplysninger.

Vedtatt av styret i Fiskebåt 20. september 2021